ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ИХ СУРГУУЛЬ, АГРОЭКОЛОГИЙН СУРГУУЛЬ,
ТАРИМАЛ СУДЛАЛ ОЙ ЛАНДШАФТЫН АРХИТЕКТУРЫН
ТЭНХИМ

Сэдэв: “ЦЭЦЭРЛЭГТ ХҮРЭЭЛЭН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ЗОХИОМЖИЙН МАХБОДЫГ ТОДОРХОЙЛОХ НЬ”

Илтгэгч: А.БЭЛГҮҮН

Улаанбаатар хот 2022он

ОРШИЛ

Буддын болон дорны шинжлэх ухаанд Ертөнцийн бүх үзэгдэл, юмсыг хамгийн ерөнхийгөөр нь **ус, төмөр, шороо, гал, мод** махбодын аль нэгний шинжийг өөртөө агуулна хэмээдэг нь Европын гүн ухаанаар бол юмсын чанар, мөн чанар хэмээх ойлголттой дүйцэхээр. Аливаа юмс махбодлиг буюу арга, билгийн тогтолцоотой байдаг, түүнийг нь уг юмсын тогтвортой, түүний бусдаас ялгагдах гол шинж хэмээн үздэг. Өөрөөр хэлбэл бидний хэрэглэдэг эд юмсын бусдаасаа ялгагдах гол шинж нь тэдгээрийн өнгө, дүрс хэлбэрээс гадна түүнийг бүтээж байгаа түүхий эд, материал, тэдгээрийн гарал үүсэл буюу уг эд нь хүний бүтээсэн зүйлс үү, байгаль дээр байв уу, тэгээд алинийг нь голлож, ямар харьцаатай хэрэглэсэнтэй холбоотой гэсэн үг. Эд юмс бүрт байгалийн гаралтай түүхий эд, хүний бүтээсэн эд материалын харьцаа өөр өөр байдаг. Тиймээс ч бид зарим эд зүйлсээс таашаал авч, түүнийг хэрэглэх дуртай байдаг. Тэгвэл ямар гарал үүсэлтэй эд материалууд, тэдгээр нь хоорондоо ямар харьцаатай байж уг эдлэхүүнийг бүтээж, хаана, яаж байршуулснаар орчин тойрон дахь амьтай болоод амьгүй эд зүйлсийн хүнд үзүүлэх нөлөөллийг идэвхжүүлж энх амгалан, эрүүл саруул, тав тухтай амьдрах тавлаг орчинг бүрдүүлж болохыг Буддын гүн ухааны түгээмэл арга зүй болох арга билиг, махбодын сургаалийг үндэслэн Ландшафтын архитектурын зохиомжийн элемент болох Архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн, түүний бүтцийн гарал үүслийн харьцаанд нь тулгуурлан махбодыг, тэдгээрийн шүтэн барилдлагаар нь яаж зохиомжилж, байршуулж болох талаар тоймлон товчлон өгүүлэхийг эрмэлзсэн болно.

Үндэслэл:

Өнөөгийн ландшафтын архитектур нь өнгөрсөн үеийн парк цэцэрлэгийн урлагийн сор болсон шилдэг бүтээлүүдийг бүтээлчээр авч хэрэглэн, орчин үеийн хэв загвар тэдгээрийг харилцан цогц шийдэх шинэлэг эрэлхийлэл нь сайн муу олон талтай байдаг.

Цэцэрлэгт хүрээлэнгийн дизайны шийдэлд архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн **эдлэхүүний хийгдэж байгаа материал, өнгөний шийдэл, хэлбэр загварын хийц, элемент нь** хүнд үзүүлэх нөлөөлөл өөр өөр байдаг. Иймээс цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ландшафтын архитектурын элементүүдийн эд материалын эдлэхүүн, өнгө, хэлбэр загварын харьцааг тогтоохоор судалгааны сэдэв болгон сонгон авлаа.

МОНГОЛ ОРОН ЖИЛИЙН ДӨРВӨН УЛИРАЛ

Судалгааны ажлын зорилго, зорилт

Цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ландшафт төлөвлөлтийн зохиомжийн элементүүдийн махбодыг арга, билгийн харьцаагаар тогтоож, тэдгээрийн хоорондын холбоог зүй зохистой төлөвлөх аргачлалыг боловсруулахад энэхүү ажлын зорилго оршино.

Дараах зорилтууд. Үүнд:

1. Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн махбодыг тодорхойлох **/ЭДЛЭХҮҮН ХИЙГДЭЖ БАЙГАА МАТЕРИАЛ/**
2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**
3. Цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ландшафтын төлөвлөлтийн хэлбэрийн махбодыг тодорхойлох **/ДИЗАЙН, ЗОХИЦОЛ/**

ЦЭЦЭРЛЭГТ ХҮРЭЭЛЭНГИЙН ЗОХИОМЖИЙН БҮРДЭЛ ХЭСГИЙН ЭЛЕМЕНТҮҮД

Зохиомж **"композиция"** гэдэг нь латины **compositio** байршил бүрдэл нэгдэл, уран сайхны бүтээлийг зохион байгуулах гол элементүүдийн болон бие хэсгүүдийн тодорхой систем дараалалтай байрлуулах, зохион бүтээж байгаа зүйлийг нэгэн нэгдмэл зүйл болгон дүр дүрсийн болон уран сайхны бусад илэрхийллээр харуулах гэсэн утгыг агуулдаг.

ЗОХИОМЖ: 3 зохицол

ГОО ЗҮЙН **УРАН САЙХНЫ** **МАТЕМАТИК**

Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүд **/ЭДЛЭХҮҮН ХИЙГДЭЖ БАЙГАА МАТЕРИАЛ/**

ЛАНДШАФТЫН АРХИТЕКТУРЫН ЭЛЕМЕНТҮҮДИЙН ӨНГӨ **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**

ЛАНДШАФТЫН АРХИТЕКТУРЫН ЭЛЕМЕНТИЙН ХЭЛБЭР ДҮРС **/ДИЗАЙН, ХИЙЦ ЭЛЕМЕНТ/**

Судалгааны арга зүй

Таван махбодын онол, арга билгийн сэтгэлгээгээр цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ландшафтын архитектурын зохиомжийн архитектурын бага хэлбэрүүдийн элементүүдийн бүтсэн материалын **эдлэхүүн, өнгө, хэлбэр дүрсийг** ажиглан судалж, тэмдэглэн, гарсан үр дүнг арга, билгийн харьцаа, 5 махбодын онолтой харьцуулан өнгөний шийдлийг тогтоож төлөвлөх.

Элементүүдийн махбодыг тогтоох

Махбодын арга, билгийн харьцааг тогтоохдоо философич Н.Хавхын “Буддын гүн ухааны агуулгын харьцуулсан тайлбар” номинд **Усан махбод** - арга нь билгээсээ нэн давамгайлсан тэнцвэрт бус тогтолцоо, **Төмөр махбод** - арга нь билгээсээ давамгайлсан тэнцвэрт бус тогтолцоо, **Шороон махбод** - арга, билиг хоёрын тэнцвэрт шүтэлцээ, **Гал махбод** - билиг нь давамгайлсан тэнцвэрт бус тогтолцоо, **Мод махбод** - билиг нь нэн давамгайлсан бус тогтолцоо гэж бичсэн томьёоллыг үндэслэн дараах тоймлосон байдлаар тогтооно (хүний бүтээл нь арга, байгаль нь билиг болно).

Ус → бүтээл > байгаль
Төмөр → бүтээл ≥ байгаль
Шороо → бүтээл = байгаль
Гал → бүтээл ≤ байгаль
Мод → бүтээл < байгаль

Үүнд: **Ус махбод** – тухайн эд юмсыг бүтээсэн түүхий эд, материалын харьцаанд хүний бүтээлээр бүтээгдсэн нь байгалийн гаралтайгаас нэн давамгайлсан байвал, **Төмөр махбод** – хүний бүтээл нь байгалийнхаас давамгайлж байвал, **Шороон махбод** – хүний бүтээл, байгалийн бүтээлтэй тэнцүү харьцаатай байвал, **Гал махбод** – байгалийн бүтээл нь хүний бүтээлээс давамгайлж байвал, **Мод махбод** – байгалийн бүтээл нь хүний бүтээлээс нэн давамгайлж байвал

1. Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн махбодыг тодорхойлох

/ЭДЛЭХҮҮН ХИЙГДЭЖ БАЙГАА МАТЕРИАЛ/

ÇÇóðàã ¹3

Архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн махбодыг тогтоохад ашиглах хүснэгтийг бөглөх жишээ

Хүснэгт -I

Элементийн махбодыг тодорхойлох судалгааны хүснэгт

№	Эдлэхүүний нэр (код)	Эд ангийн нэр	Хийгдсэн материалын гарал үүсэл: Материал	Хүний бүтээлийн тоо (арга)	Байгалийн бүтээлийн тоо (билэг)	махбод	Объектын одоо байгаа байршил
1	Сандал (С-001)	Суудлын хүрээ	Төмөр	1		(Бүтээл нь байгалиасаа олон байна) **Ус** Ус = бүтээл > байгаль	Каталогоос
		Суудлын хөндлөвч	Төмөр	1			
		Суудлын тавцан	Төмөр	1			
		Хөл	Төмөр	1			
		Хөлийн суурь	Төмөр	1			
		Холбоос	Төмөр	1			
		Бүгд		6			
2	Сандал (С-002)	Суудал	Мод		4	(Бүтээл нь байгалиасаа цөөн байна) **Гал** Мод = бүтээл < байгаль	Каталогоос
		Хөл	Төмөр	2			
		Бүгд		2	4		

Судалгааг хийсэн хүний .... овог .... нэр ...... он ..... сар .... өдөр

Хүснэгтэд байгаа зургаас харахад С-001 сандал нь төмөр хийцтэй харагдаж байна. Тэгэхлээр түүнийг бүтээсэн материал нь төмөр болж таарна. Төмрийг олон зууны тэртээгээс хүн төрөлхтөн төмрийн хүдэр хайлуулан гаргаж аван, ахуй амьдралдаа хэрэглэж ирсэн түүхтэй болохоор уг сандлыг бүтээсэн материалын гарал үүсэл нь хүний бүтээл болно. Хүснэгтэд хүний бүтээлийн тоог бүгд 6 гээд байгалийн бүтээлийн тоог цэглэсэн байна Иймд энэ сандлын бүтцэд орсон материалын харьцаа нь хүний бүтээл байгалийнхаасаа нэн давамгайлсан байгаа тул **Ус** махбодтой сандал болно.

Хүснэгтэд байгаа С-002 сандал мод, төмөр хосолсон хийцтэй байна. Сандлыг бүтээсэн материал нь мод, төмөр хоёр гэсэн үг. Мод нь байгальд ургадаг байгалийн гаралтай түүхий эд, харин төмөр нь хүний бүтээл. Хүснэгтэд хүний бүтээлийн тоог 2, байгалийн бүтээлийн тоог 4 гэж тэмдэглэж, тэгэхлээр сандлын бүтцэд орсон материалын харьцаа нь байгалийн бүтээл, хүний бүтээлээс давамгайлсан харагдаж байгаа болохоор **Гал** махбодтой сандал болох нь, Гэх мэтээр бидний зорьсон Архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн махбодыг тодорхойлоход энэ хүснэгтийг ашиглаж болно.

Сандал

шороо

1. Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн махбодыг тодорхойлох
/ЭДЛЭХҮҮН ХИЙГДЭЖ БАЙГАА МАТЕРИАЛ/
Ус

мод

төмөр

Гал

1. Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн махбодыг тодорхойлох /ЭДЛЭХҮҮН ХИЙГДЭЖ БАЙГАА МАТЕРИАЛ/

САНДАЛ ХИЙСЭН АЖЛЫН ДАРААЛАЛ: СКИЗ - МОДЕЛЬ – ХЭВ – ХАТААЛАГА – УГСРАЛТ

Монгол ур хийцтэй уламжлалаас сэдэвлэсэн Арга билиг тогтолцоотой Шороон махбодтой сандал

1. Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн махбодыг тодорхойлох /ЭДЛЭХҮҮН ХИЙГДЭЖ БАЙГАА МАТЕРИАЛ/

БАЙГАЛИЙН бүтээл

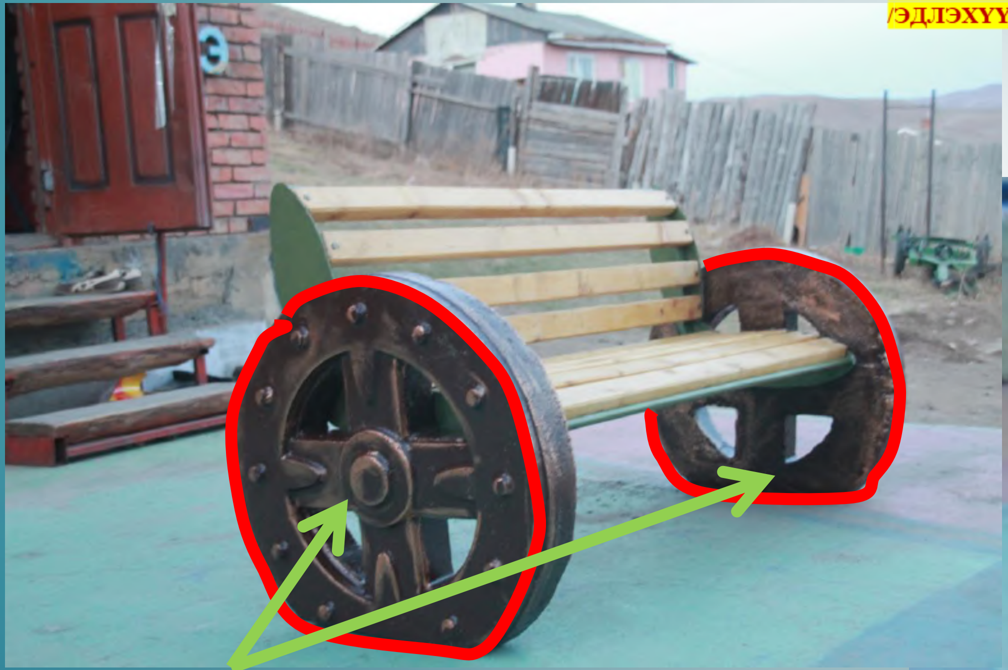

ХҮНИЙ бүтээл

Зураг №6. Шороон махбодтой хийсэн сандал

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох /ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/

Төв аймгийн Заамар сумын 4 – дүгээр баг 1 хэсэг

1. Судалгааны ажлыг Төв аймгийн Заамар сумын төвд “Хүүхдийн” бичил цэцэрлэгийн төлөвлөлт, архитектурын бага хэлбэрийн элементүүд: Зам харгуй, сүүдрэвч, хашаа, хайс, зурагт хана, гэрэлтүүлэг, ширээ, сандал, хүүхдийн тоглоом зэрэг

Зураг №2. Судалгааны объект

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох /**өнгөний шийдэл**/

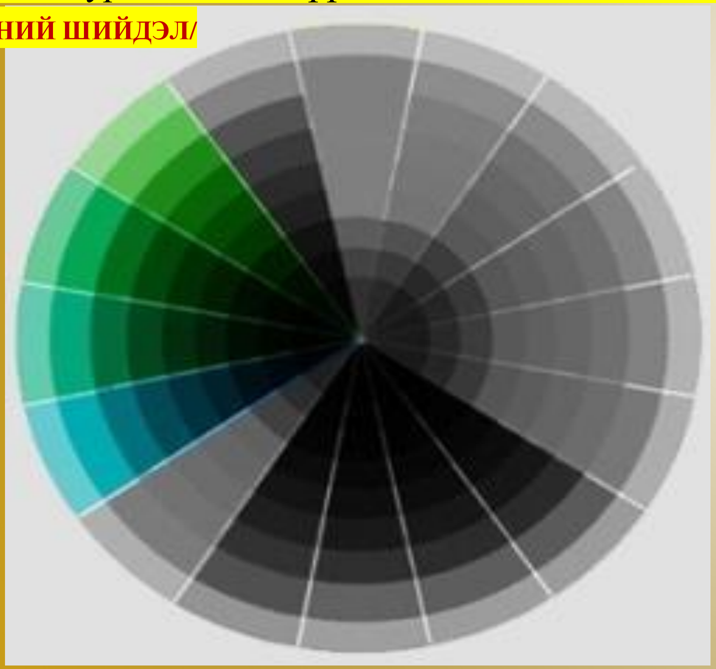

ӨНГӨ

Хөх, улаан, шар гурван өнгийг үндсэн өнгийг үндсэн өнгө гэнэ. Өнгө судлалд цагаанаас хар хүртэлх олон янзын саарал өнгүүдийг **өнгөлөг биш (ахромат)** өнгө гэнэ. Өнгөлөг биш өнгө нь дотроо өнгийн дагнаас болон гэрэлтэлтийн зэргээрээ ялгарна.

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох /**өнгөний шийдэл**/

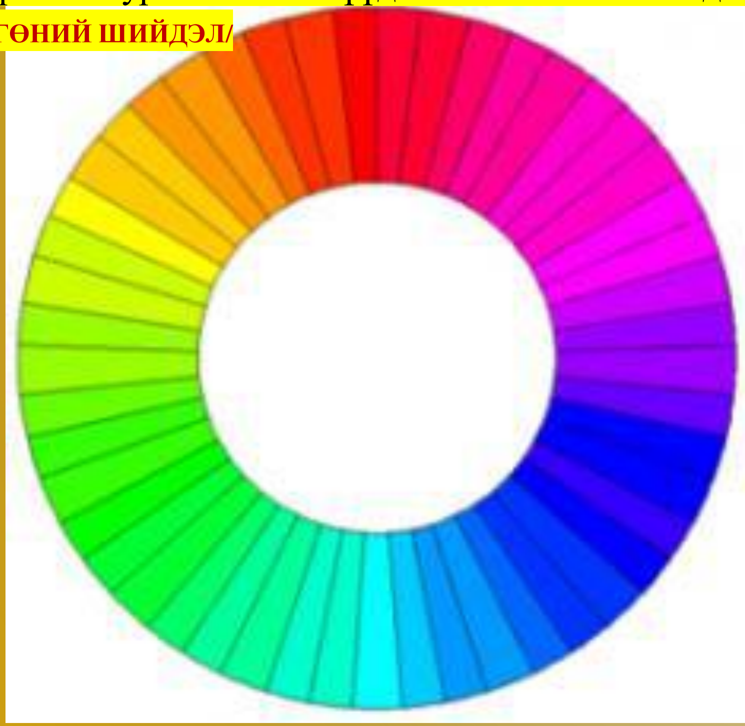

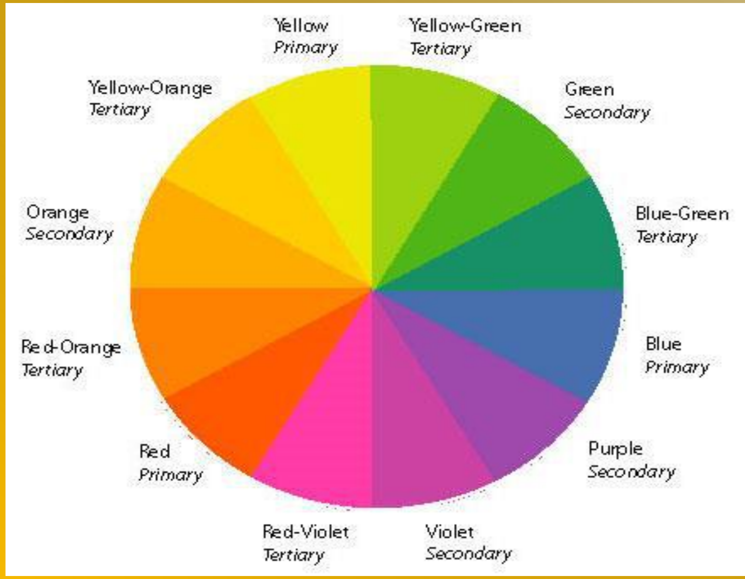

- Солонгын өнгө болон улаан, улбар шар, шар, ногоон, цэнхэр, хөх, ягаан
- өнгүүдийн хослолоос гарсан завсрын олон өнгийг **өнгөлөг (хромат)** өнгө гэнэ.

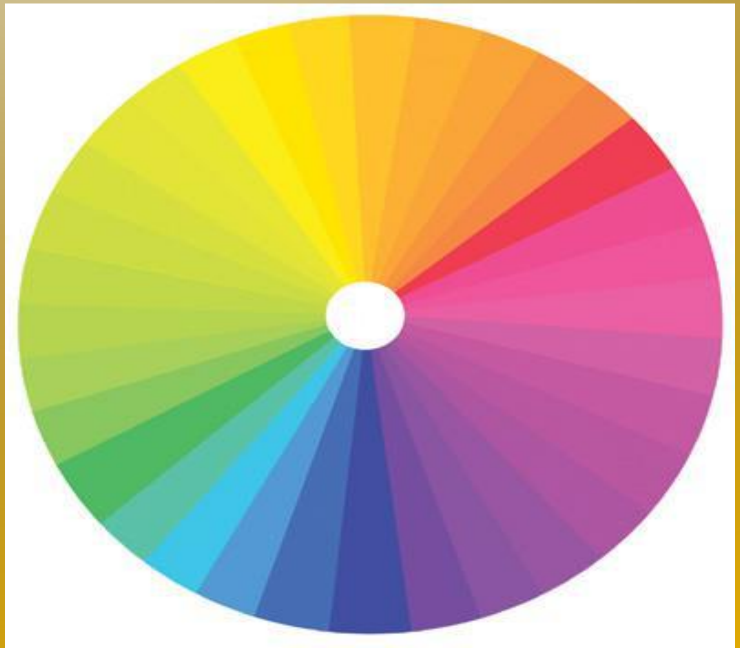

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/өнгөний шийдэл/**

- **Элементүүдийн мах бодийг тогтоох**
- Махбодын арга, билгийн харьцааг тогтоохдоо философич Н.Хавхын “Буддын гүн ухааны агуулгын харьцуулсан тайлбар” номинд тогтолцоо гэж бичсэн томьёоллыг үндэслэн дараах тоймлосон байдлаар тогтооно (өнгөлөг биш (ахромат) өнгө нь арга, өнгөлөг (хромат) өнгө нь билиг болно).

Ус → өнгөлөг биш > өнгөлөг
Төмөр → өнгөлөг биш ≥ өнгөлөг
Шороо → өнгөлөг биш = өнгөлөг
Гал → өнгөлөг биш ≤ өнгөлөг
Мод → өнгөлөг биш < өнгөлөг

Үүнд: Ус махбод – тухайн эд юмсын өнгөлөг биш өнгө, материалын харьцаанд өнгөлөг биш өнгө нь өнгөлөг өнгөөр нэн давамгайлсан байвал,
Төмөр махбод – өнгөлөг биш нь **өнгөлөг** өнгөөр давамгайлж байвал,
Шороон махбод – өнгөлөг биш өнгө, **өнгөлөг** өнгөтэй тэнцүү харьцаатай байвал,
Гал махбод – өнгөлөг өнгө нь **өнгөлөг биш** өнгө давамгайлж байвал,
Мод махбод – өнгөлөг өнгө нь **өнгөлөг биш** өнгөөр нэн давамгайлж байвал.

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**

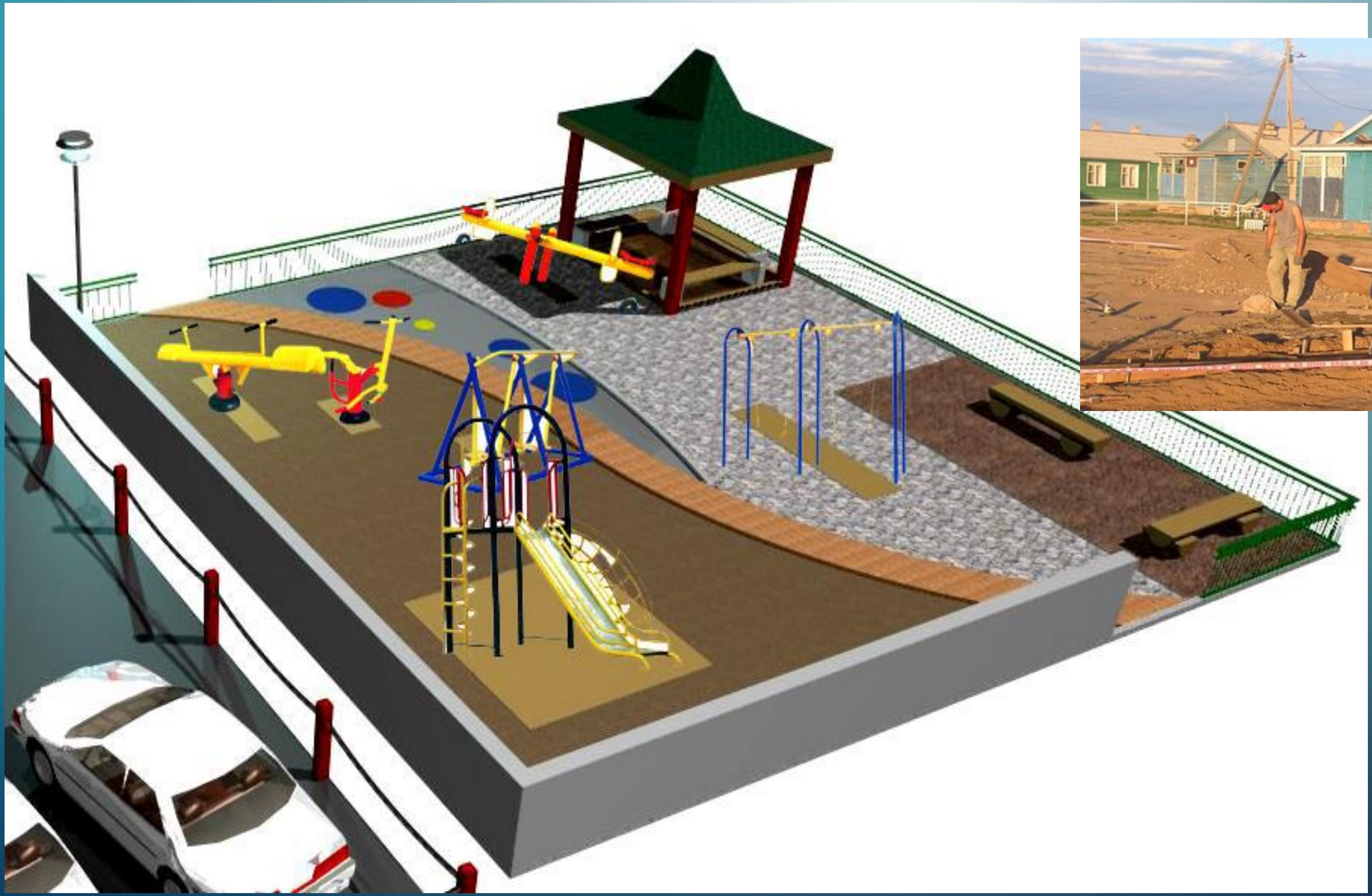

Зураг №3. Хүүхдийн цэцэрлэгийн төлөвлөлт

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**

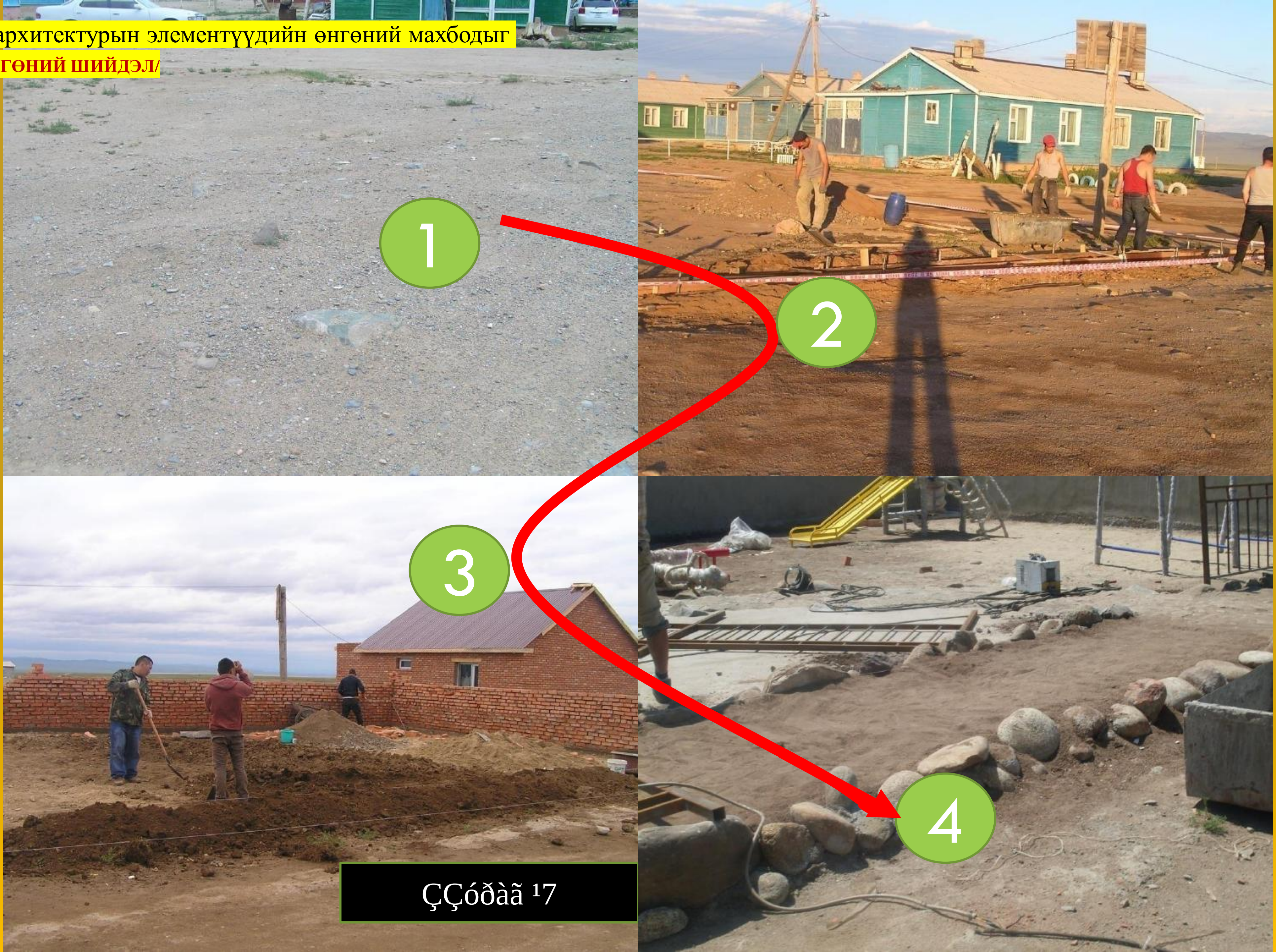

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**

• Ландшафтын архитектурын зохиомжийн бага хэлбэрийн элементүүдийн өнгөний махбодыг (**Шороо махбодтой** өнгөлөг биш өнгө, өнгөлөг өнгөтэй тэнцүү харьцаатай) хүүхдийн цэцэрлэг төлөвлөв.

=

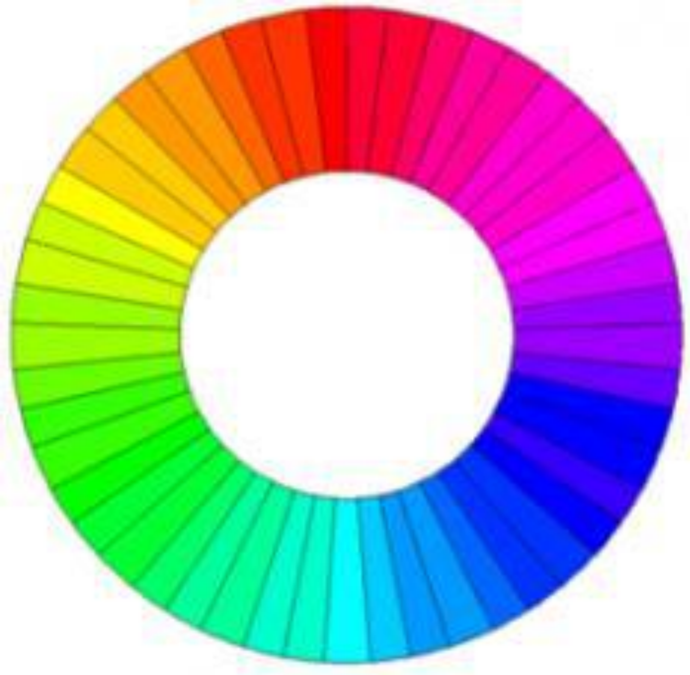

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**

Ландшафтûí архитектурын зохиомжийн áàãà õýëáýðèéí элемент¿¿äèéí ºíãөíèé ìàõáîäûã (**Øîðîî ìàõáîäîîé** өнгөлөг биш ºíãº, өнгөлөг ºíãөòýé òýíö¿¿ õàðüöààòàé) õ¿¿õäèéí öýöýðëýã òºëºâëºâ.

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**

Зураг № 4. Тохижилтын ажил 50%

Төв аймгийн Заамар сумын төвд “Хүүхдийн” бичил цэцэрлэгийн гүйцэтгэлийн хувь нь өнгө тавилтын 50% байхад өдөрт дунджаар 23 хүүхэд ирж тоглож байсан нь (**Ус махбод** – тухайн эд юмс өнгөлөг биш **(ахромат)** өнгө, материалын харьцаанд өнгөлөг биш өнгө нь өнгөлөг өнгөнөөс нэн давамгайлсан байгааг) илтгэж байсан,

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох /**ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ**/

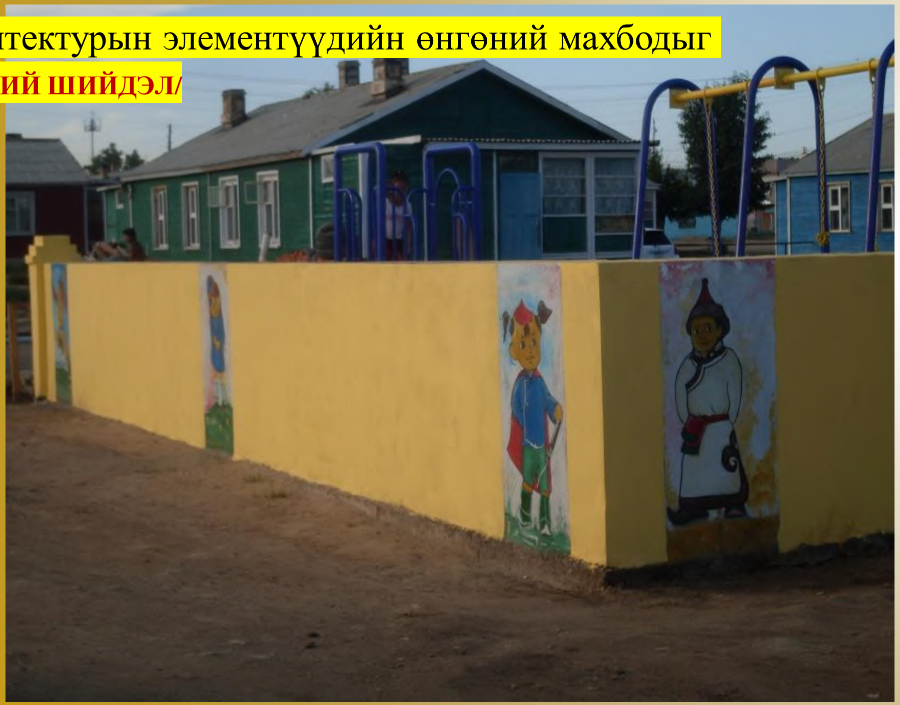

Зураг № 5. Тохижилтын ажил 75%

Харин хүүхдийн цэцэрлэгийн өнгө тавилтын гүйцэтгэл 75% болоход 99 хүүхэд ирж тоглож байсан нь (**Төмөр махбод** – өнгөлөг биш өнгө нь өнгөлөг өнгөөр давамгайлж),

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох /ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/

Зураг № 6. Тохижилтын ажил 100%

Гүйцэтгэл нь 100% хүрхэд өдөрт давхардсан тоогоор дундажаар 157 хүүхэд тоголж байсан нь (**Шороо махбодтой** өнгөлөг биш өнгө, өнгөлөг өнгтэй тэнцүү харьцаатай) төлөвлөлтэй өнгний шийдэл нь тухайн цэцэрлэг хүнийг татах, ая тухтай, тавлаг орчин бүрдүүлсэн байдал үүссэнийг илтгэж байна.

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/өнгөний шийдэл/**

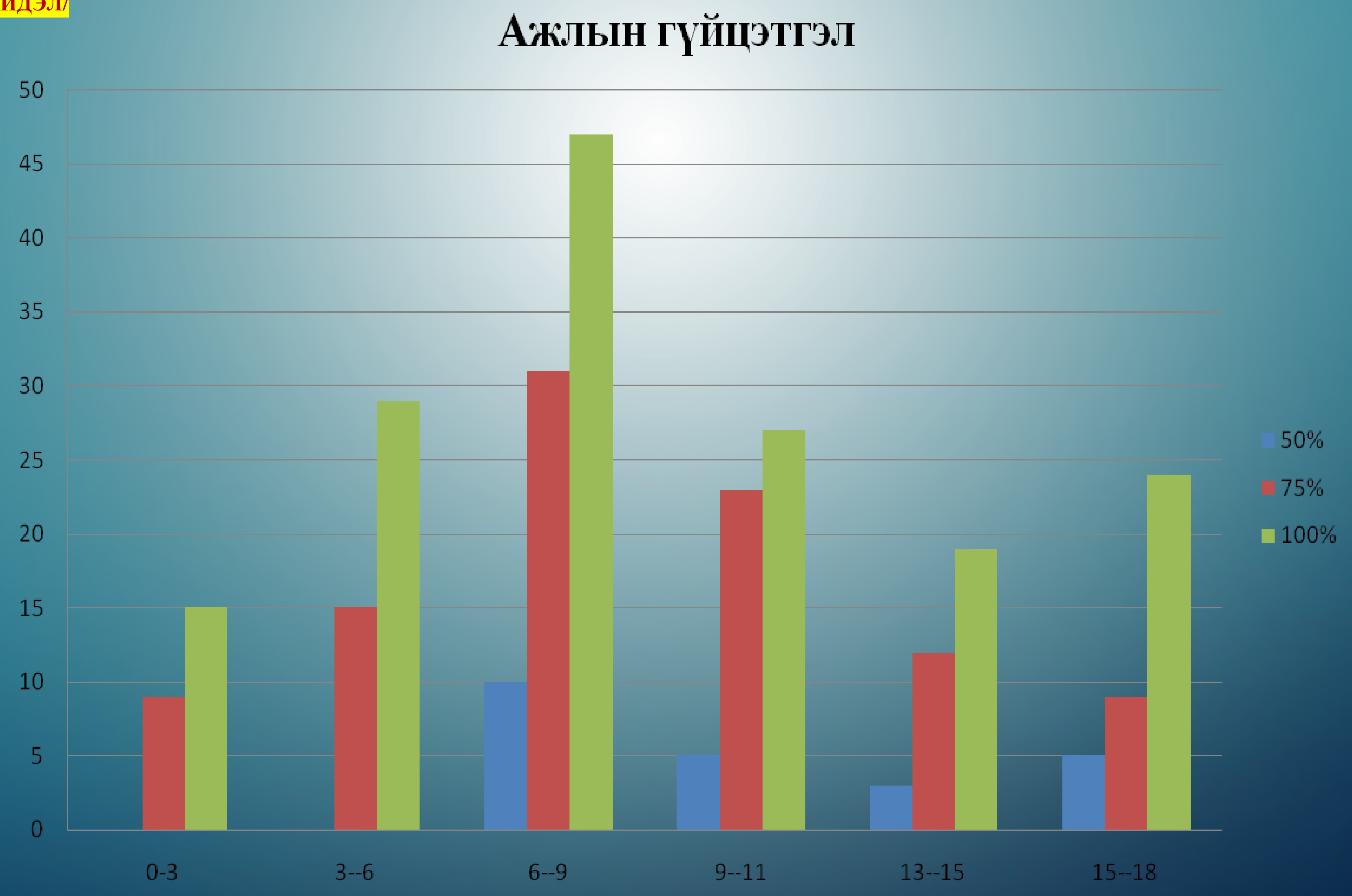

• Хүснэгт 2. Шороо махбодтой цэцэрлэгийн хүнийг татах байдал

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/өнгөний шийдэл/**

Зураг № 7. Тохижилтын ажил 100%, Заамарын 4 – дүгээр баг 1- хэсэг

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**

Зураг № 8. Тохижилтын ажил 100%, Заамарын 4 – дүгээр баг 2- хэсэг

2. Ландшафтын архитектурын элементүүдийн өнгөний махбодыг тодорхойлох **/ӨНГӨНИЙ ШИЙДЭЛ/**

ЦЭЦЭРЛЭГТ ХҮРЭЭЛЭН ТӨЛӨВЛӨЛТ

Зураас

Зураас нь төрх байдлаараа **муруй, шулуун,** хэмжээгээрээ урт, богино, тэнцүү, тэнцүү биш, өргөн, нарийн, гэрэлтэлтээрээ гэрэлтэй, гэрэлгүй, хагас гэрэлтэй, үүргээрээ хүрээ шугамын ба туслах зураасууд гэж ангилагдахын зэрэгцээ хөдөлгөөнийхөө чиглэлээр хоорондоо ялгагдаг.

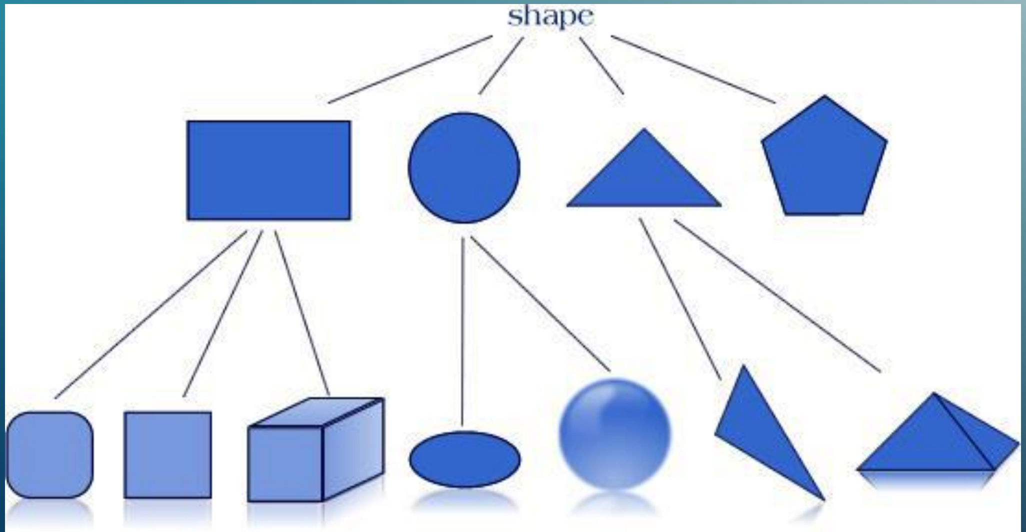

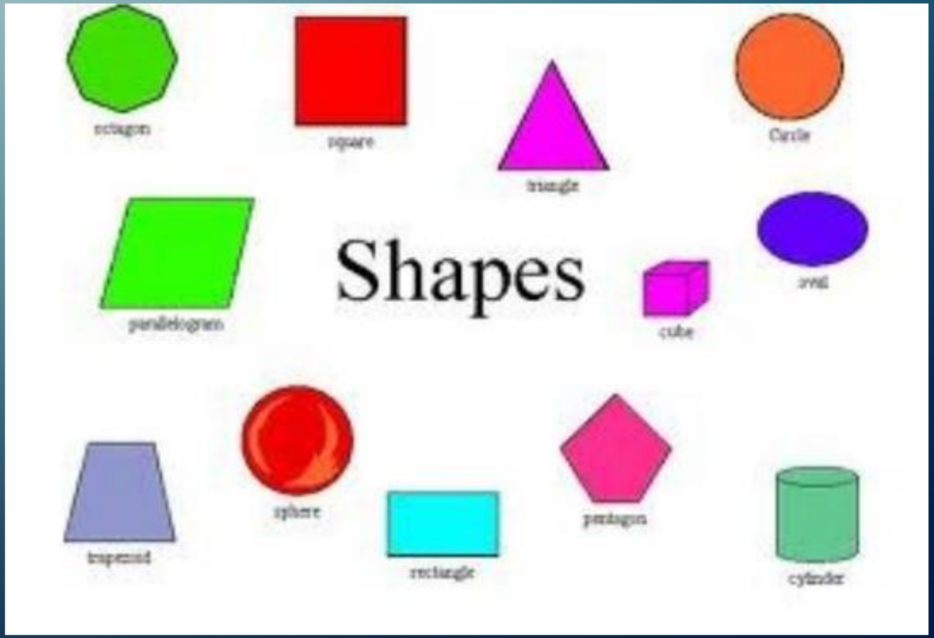

ÇÇóðàã ¹5

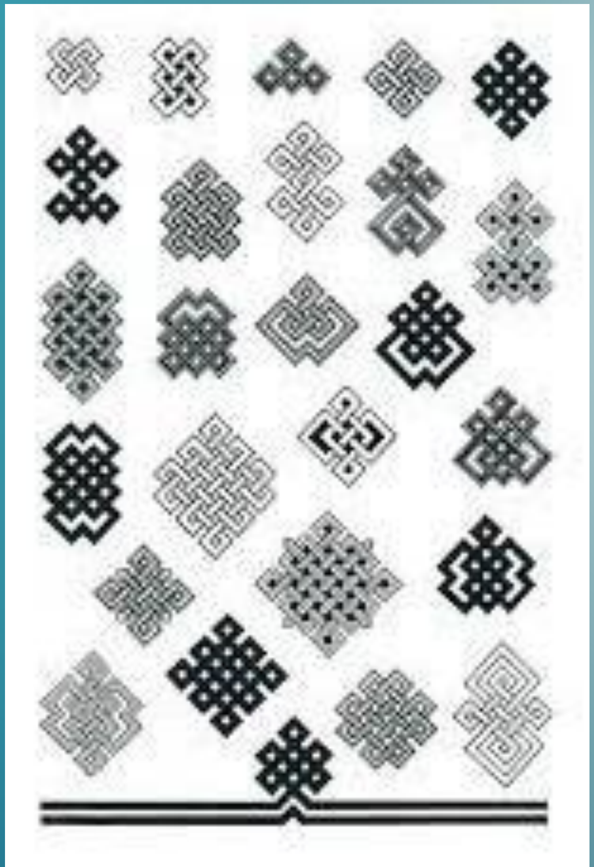

ШУЛУУН

МУРУЙ

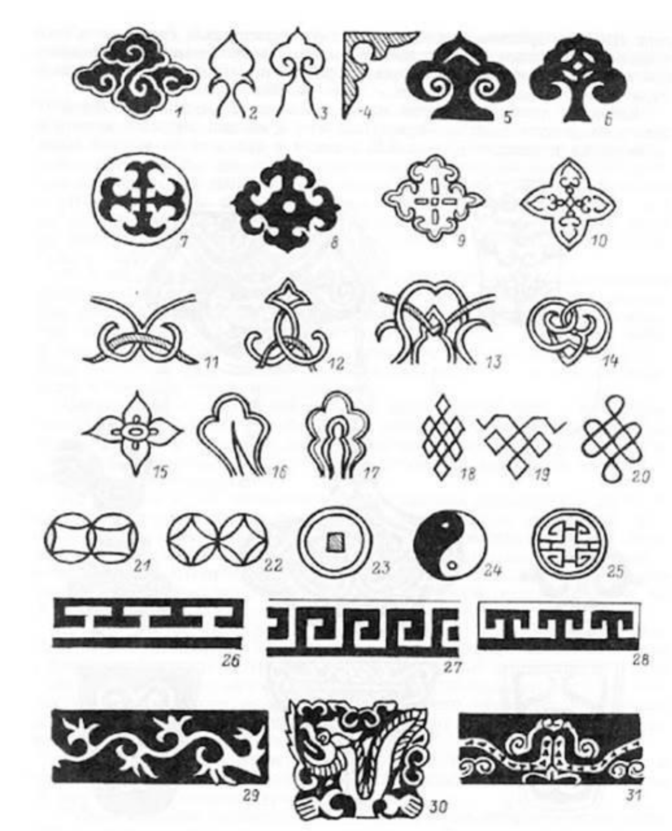

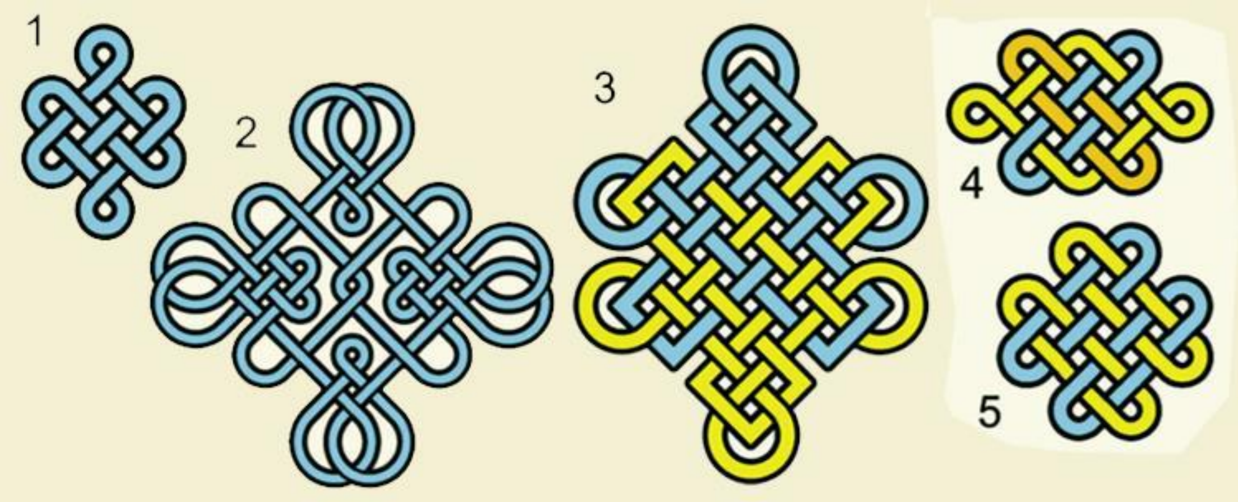

МУРУЙ
ШУЛУУН

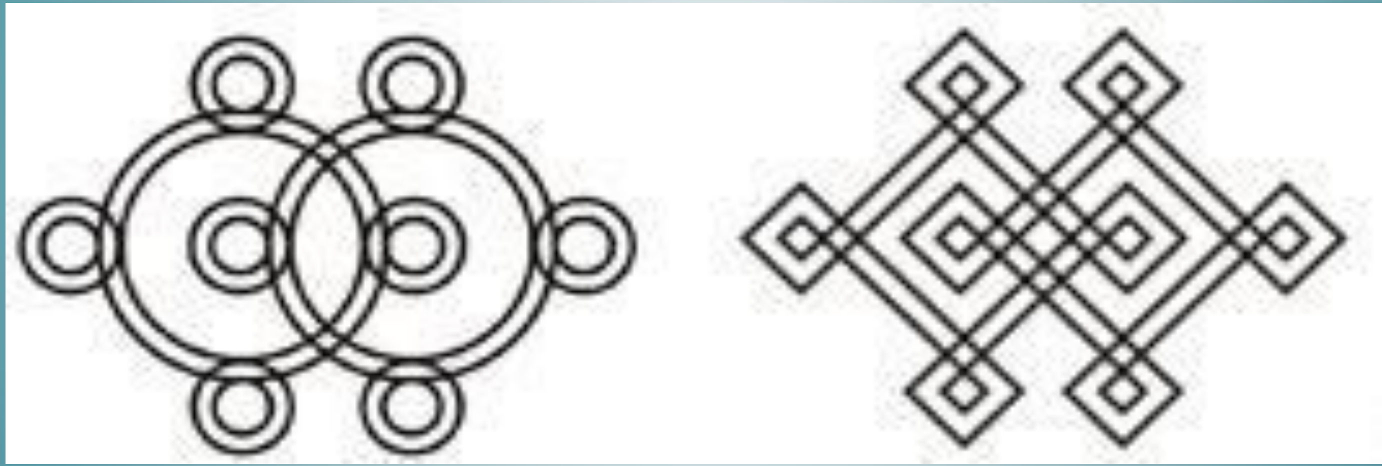

МУРУЙ ШУЛУУН

Элементүүдийн мах бодийг тогтоох

Махбодын арга, билгийн харьцааг тогтоохдоо философич Н.Хавхын "Буддын гүн ухааны агуулгын харьцуулсан тайлбар"номинд тогтолцоо гэж бичсэн томьёоллыг үндэслэн дараах тоймлосон байдлаар тогтооно (**шулуун**) нь **арга**, (**муруй**) нь **билиг** болно).

Ус → шулуун > муруй
Төмөр → шулуун ≥ муруй
Шороо → шулуун = муруй
Гал → шулуун ≤ муруй
Мод → шулуун < муруй

Үүнд: Ус махбод – тухайн газрын төлөвлөлтийн хэлбэр дүрсийн харьцаанд **шулуун** зураас нь **муруй дүрсээс** нэн давамгайлсан байвал,
Төмөр махбод – шулуун зурааст дүрс нь **муруй дүрсээс** давамгайлж байвал,
Шороон махбод – шулуун зурааст дүрс, муруй дүрстэй тэнцүү харьцаатай байвал,
Гал махбод – муруй дүрс нь **шулуун дүрснээс** давамгайлж байвал,
Мод махбод – муруй дүрс нь **шулуун дүрснээс** нэн давамгайлж байвал.

19 – зууны сүүлч 20 –р зууны эхэн үед Европын орнууд болон АНУ – ны урлагт ноёрхож байсан стиль маяг. Уг урсгалд долгиотсон зураас, ургамлын хэлбэр дүрсээс төрсөн чимэглэлийн хэлбэр дүрс онцлог байдаг. Ар Нуво стилийн уран зурагт гоёл чимэглэл, хээ угалз их хэмжээгээр хэрэглэгдэг бөгөөд латин **“S” үсгийн зөөлөн хэлбэр дүрсийг хэрэглэгдэг.** Ар Нуво хэлбэрийн уран зурагт долгионтсон урт үсэгтэй эмэгтэйчүүдийг их хэмжээтэйгээр дүрсэлдэг. Энэ урсгалын гол төлөөлөгчдийн нэг нь Густав Климт.

Зураг № Тухайн газрын төлөвлөлтийн хэлбэр дүрсийн харьцаанд **шулуун** зураас нь **муруй дүрсээс** нэн давамгайлсан байвал **Ус махбод**ын хэлбэртэй цэцэрлэгт хүрээлэн төлөвлөлт.

Төмөр махбод – шулуун зурааст дүрс нь **муруй дүрсээс** давамгайлж байвал

Шороон махбод – шулуун зурааст дүрс, муруй дүрстэй тэнцүү харьцаатай байвал

Гал махбод – муруй дүрс нь **шулуун дүрснээс** давамгайлж байвал

Мод махбод – муруй дүрс нь **шулуун дүрснээс** нэн давамгайлж байвал.

МУРУЙ = ШУЛУУН,

БИЧИЛ ЦЭЦЭРЛЭГ - 2

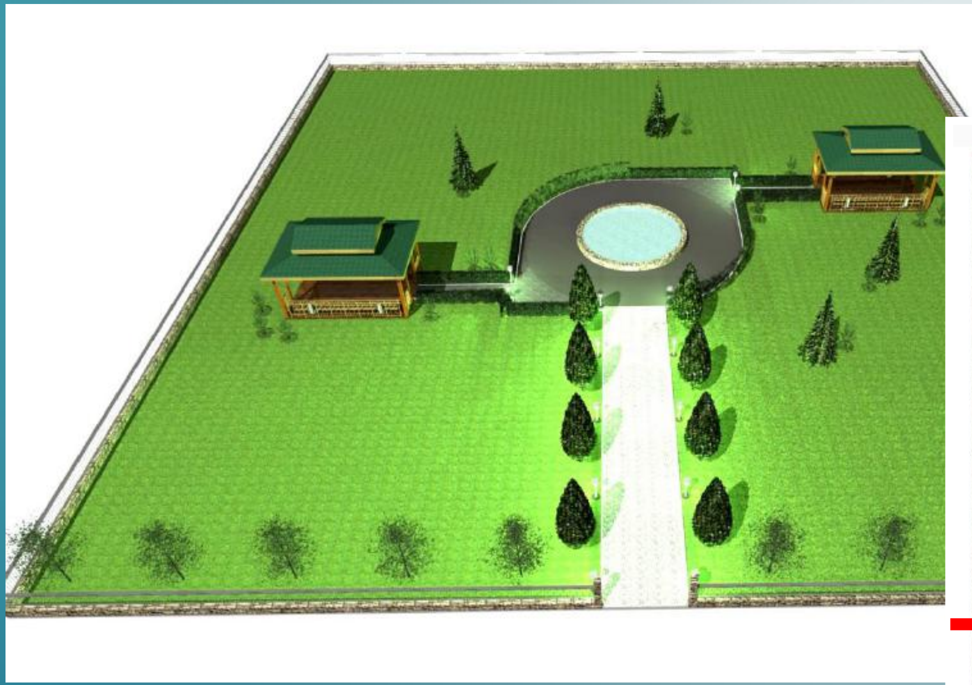

Төлөвлөлт тэгшхэмт, арга билигийн тохитолцотой

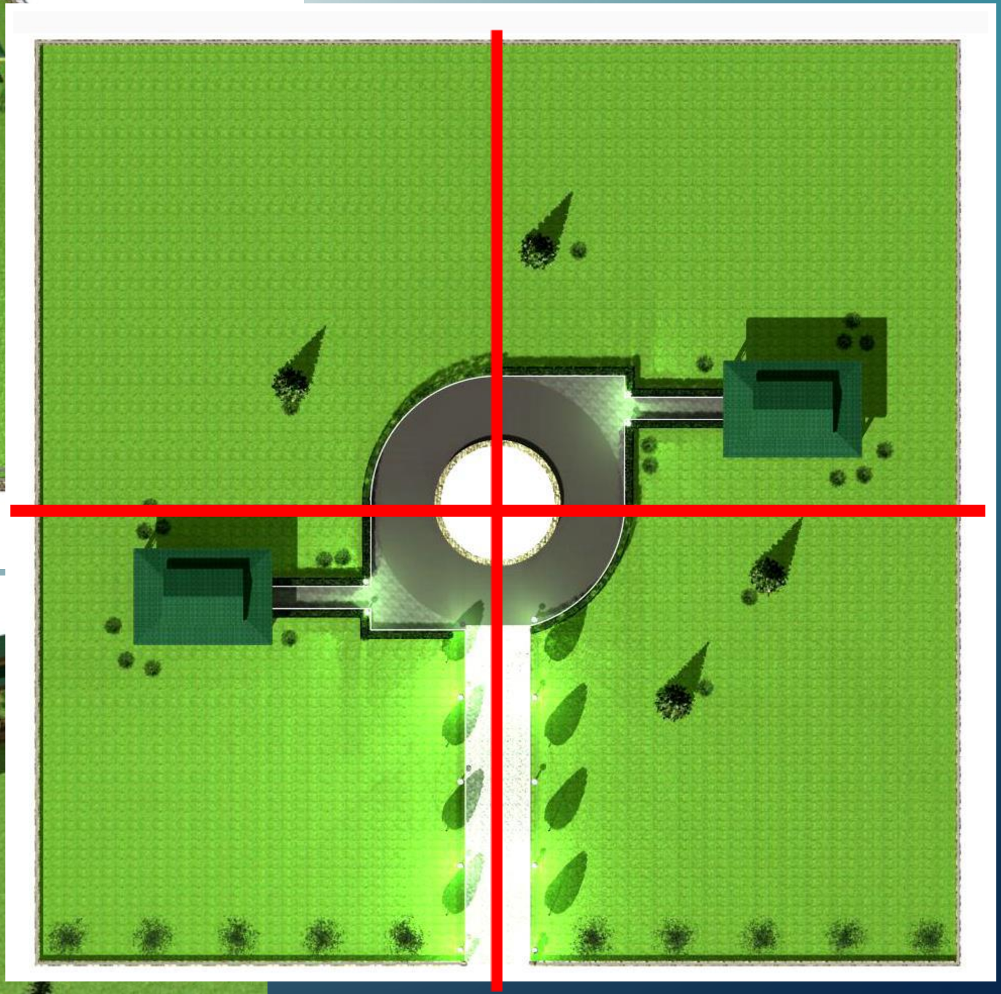

Хэлбэр дүрс, загвар дизайнаар шалгат хийгдсэн бичил цэцэрлэг

“ЭРДЭМИЙН ТӨГӨЛ” ЦЭЦЭРЛЭГТ ХҮРЭЭЛЭН

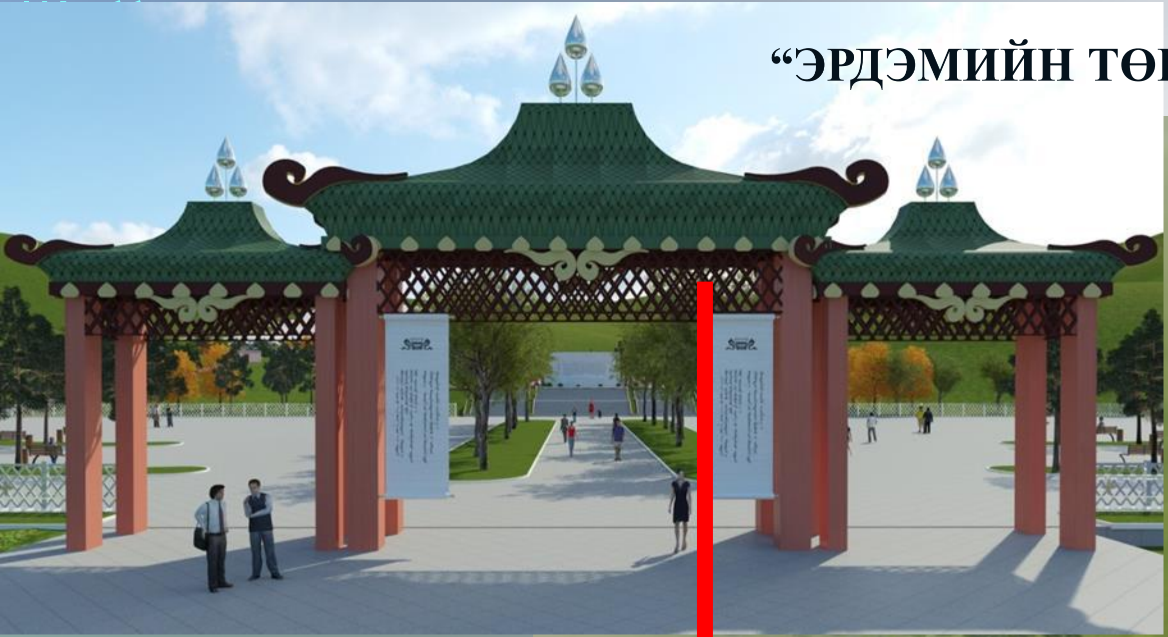

Ландшафтын архитектурын элементүүдийн хэлбэр загварыг арга зүйг үндэслэн гүйцэтгэсэн цэцэрлэгт хүрээлэн.

Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүд

Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүд

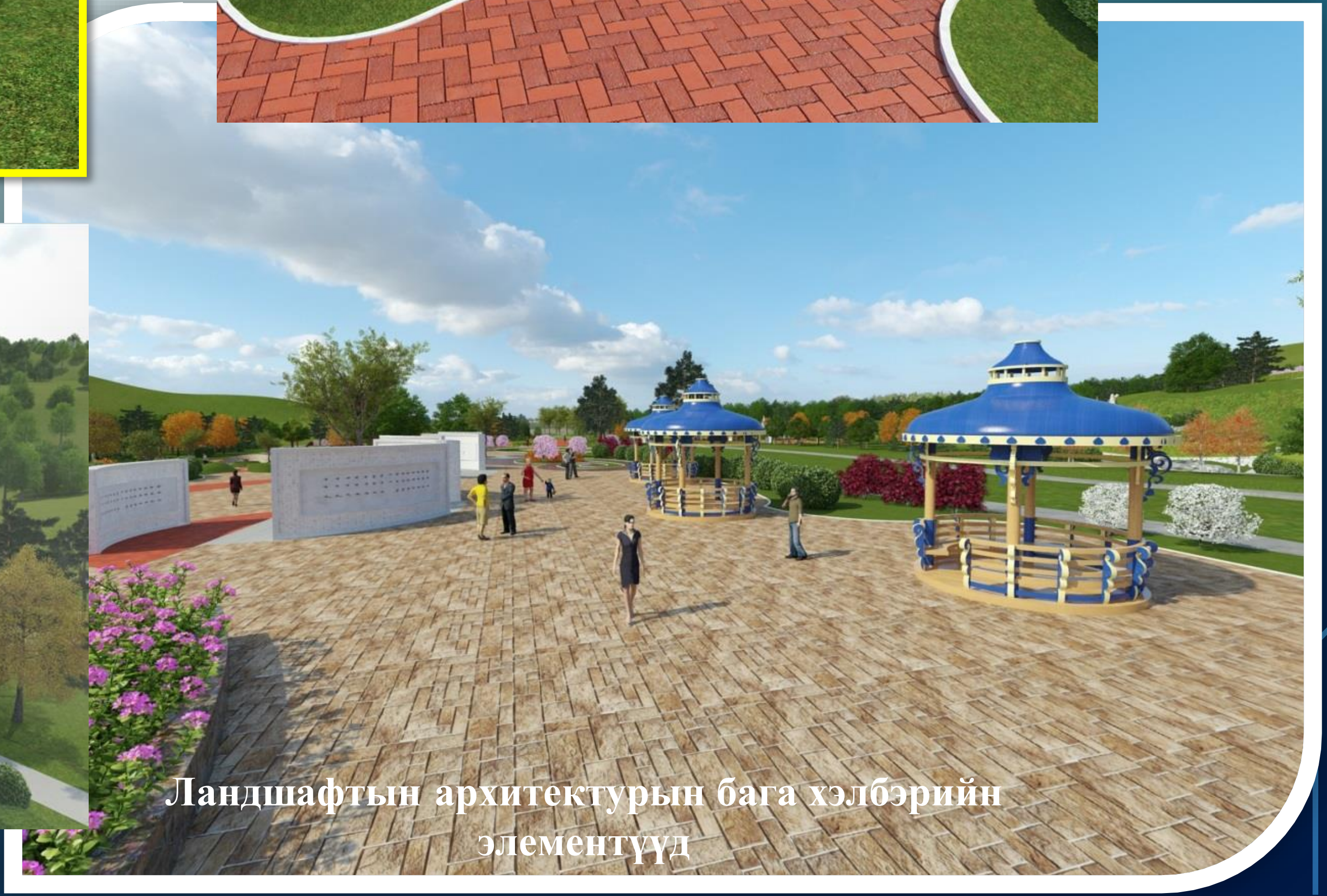

Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүд

Ландшафтын архитектурын бага хэлбэрийн элементүүд

ДҮГНЭЛТ

- Цэцэрлэгт хүрээлэнгийн газрын хэлбэр, элементүүдийн эд материалын харьцааг махбодлиг шинжийг тогтоож тохиромжтой махбодтой эдлэхүүн төлөвлөх боломжтой юм.
- “Төв аймгийн Заамар сумын төвд “Хүүхдийн” бичил цэцэрлэгийн элементүүдийн эд материалын харьцааг өнгөний махбодлиг шинжийг тогтоон өнгөлөг биш өнгө, өнгөлөг өнгөтэй тэнцүү харьцаатай **(Шороо махбодтой)** арга билиг, өнгөний онолыг хослуулан хийж гүйцэтгэлээ. Цэцэрлэгт хүрээлэнгийн цэцэрлэг нь өнгөлөг, өнгөлөг биш өнгөөр бүтээсэн эдлэхүүнд өнгө оруулсан болохоор үзэмжийн хувьд хүнд үзүүлэх нөлөөлөл сайн байлаа.
- Ландшафт, архитектурын бага хэлбэрийн элементүүдийн байршил бүрдэл нэгдэл, уран сайхны бүтээлийг зохион байгуулах гол элементүүдийн болон бие хэсгүүдийн тодорхой систем дараалалтай байрлуулах, зохион бүтээж байгаа зүйлийг нэгэн нэгдмэл зүйл болгон дүр дүрсийн болон уран сайхны бусад илэрхийллээр харуулах гэсэн утгыг агуулж 4 улиралд таатай орон зай үүссэн төлөвлөлтэй цэцэрлэгийг дүгнэх боломжтой болж байна.
-

Ашигласан ном зүй

1. Ш.Болдбаатар, С.Болдбаатар Дизайн зураг УБ. 2003 он
2. Ш.Болдбаатар, С.Болдбаатар. Дизайн ба зураг УБ. 2006 он

Мягмарсүрэн. П Ганболд.Б Дүрслэх урлагийн нэр томьёоны тайлбар толь

4. И.О.Боговая, Л.М.Фурсова **“Ландшафтное искусство”** Москва, 1988
5. Н. Хавх, **Буддын гүн ухааны агуулгыг харьцуулсан тайлбар,** 2006 он.
6. Э.Мулдашев. **Хүн бурханаас үүсээгүй.** УБ, 2000 он.
7. Д.Мөнх-Очир. **Махбодын гүн ухааны монгол сургаал**, УБ.1997 он.

Анхаарал тавьсан та бүхэнд баярлалаа

1. Гал махбод: юмс - хөдөлгөөнийг үүсгэх, хөдөлгөөнгүй юмыг сэргээх, дээш бадран тэмүүлэх; хүн - шийдэмгий, өөртөө итгэлтэй, зорьсондоо хүчээр хүрнэ.

2. Шороон махбод: юмс - тогтворжуулах, хүндрүүлэх, суурь болох үүрэгтэй; хүн - бусдаас хүчтэй, найдвартай, тогтвортой, хашир, аливаад бодитойд хандана.

3. Төмөр махбод: юмс - хөнгөн, шингэн, харьцангуй хувирамтгай, хөдөлгөөн ихтэй авч түүнийгээ жолоодно, удирдах ажилд сайн биш, бусдаас туслалцаа эс авна, уян хатан бус, хатуу чанга, гуйвалтгүй, зөрууд, олон нөхөдтэй байж эс чадна, жаргал цэнгэлд дуртай.

4. Усан махбод: юмс - нам тогтуун эхлэх; хүн -бусдын нөлөөнд оромтгой, гүйцэтгэх ажилд шаламгай, бусдын дэмээр амьдарна, олон нехедтэй байж эс чадна, жаргал цэнгэлд дуртай.

5. Модон махбод: юмс - тасралтгүй хөгжих, цэцэглэлт, мандах; хүн - өндөр ёс суртахуунтай, өөртөө итгэлтэй, олон талын сонирхолтой, бусдыг өөртөө татна, өөрийн хүчийг хэт үнэлнэ, аливаа ажил нь урагшгүй байх нь олонтой, нэг ажлын эцсийг үл үзэн нөгөөд орно.